

رمزهایی از اساطیر ایران

در شاهنامه

دکتر علی سلطانی گودرآموزی

سرشناسه	: سلطانی گردفرامری، علی، ۱۳۱۸ -
عنوان و پدیدآور	: رمزهایی از اساطیر ایران / علی سلطانی گردفرامری.
مشخصات نشر	: تهران: مبتکران، پیشروان، ۱۳۸۶.
مشخصات ظاهری	: ۳۲۰ ص.
شابک	: ۷-۸۹۴-۳۹۵-۹۶۴-۹۷۸
یادداشت	: فهرست نویسی بر اساس اطلاعات فیبا.
یادداشت	: نمایه.
یادداشت	: کتابنامه.
موضوع	: اساطیر ایرانی - تاریخ.
رده بندی کنگره	: ۸ ر ۸ / BL ۲۲۷۰
رده بندی دیویی	: ۲۹۱ / ۱۳۰۹۵۵
شماره کتابخانه ملی	: ۱۰۲۸۵۰۶ - ۸۶م

انتشارات پیشروان (پروانه نشر: ۲۶۲۳)

ناشر: انتشارات مبتکران (پروانه نشر: ۱۶۷/۱۰۲)

تهران، میدان انقلاب، خیابان فخررازی، خیابان نظری، پلاک ۱۱۹، کدپستی ۱۳۱۴۷۶۴۹۶۱

www.mobtakeran.com

تلفن ۹۱ - ۶۶۹۵۴۳۹۲ دورنگار ۶۶۹۵۴۳۹۲

نام کتاب: رمزهایی از اساطیر ایران در شاهنامه

مؤلف: دکتر علی سلطانی گردفرامری

چاپ اول: ۱۳۸۶

شمارگان: ۲۰۰۰ جلد

حروف نگاری: مبتکران

لینتوگرافی: مبتکران

چاپ: پیک فرهنگ

صحافی: باقری

بها: ۳۵۰۰ تومان

حقوق چاپ و نشر، محفوظ و مخصوص ناشر است و هرگونه کپی برداری

یا نقل مطالب بدون اجازه ناشر پیگرد قانونی دارد

فهرست

۱- آن سوی چهره داستانها	۵
۲- اسطوره چیست؟	۱۵
۳- طغیان در برابر تاریخ	۲۵
۴- طغیان در برابر تاریخ	۴۲
۵- چهره دیو در اساطیر ایران	۵۶
۶- ضحاک مار دوش	۷۰
۷- اسبهای آسمانی	۸۳
۸- رستم و رخش	۱۱۳
۹- تبلور تاریخ در اساطیر	۱۴۲
۱۰- زمان و مکان در اساطیر ایران	۱۵۲
۱۱- پدربکشی و فرزندکشی در اساطیر (رستم و سهراب)	۱۶۵
۱۲- سهراب و اسفندیار «نماد من خودخواه»	۱۹۳
۱۳- گذر از هفت خان (خوان)	۲۱۴
۱۴- بهار در آینه حماسه ها	۲۵۰
فهرست آیات قرآن کریم	۲۹۹
اعلام	۳۰۰

به نام آن‌که هستی، نام از او یافت

آغاز آشنایی

آیا شاهنامه فردوسی سرگذشت شاهان است و نامه کارهای آنان؟
آیا نموداری از آرمانهای مردم ایران است در گذر سده‌ها و هزاره‌ها؟
آیا داستانهایی است که برای سرگرمی و گذران زندگی پرداخته شده است؟
آیا سرگذشت پیکارهای مردم ایران است برای پاسداری از ارزشهای مردمی؟
آیا....؟

آری، شاهنامه، انباشته و فشرده‌ای از همه اینهاست آن‌گونه که مردم ایران در گذر روزگاران دیده؛ با خمیره اندیشه و جان خود در آمیخته و ساخته و پرداخته‌اند؛ نه آن‌سان که شهریاران دادگستر یا ستمگری خواسته یا می‌پسندیده‌اند.

بخش آغازین شاهنامه، آینه‌ای است که چهره رویدادها، آرزوها، باورها، شکست‌ها و پیروزیهای مردم ایران را در پشت پرده‌های ابریشمینی از نماد، دگرگونی و با رنگهایی تنیده از دل و جان، نموداری می‌سازد و نشان می‌دهد که پایه‌های زندگی ایرانیان چگونه در روزگاران نخستین، استوار شده است. بخش پهلوانی، آمیزه‌ای است از رخدادها، رنج‌آور یا شادی‌بخش، پهلوانیها، تَبَردها، خون‌خواهیها و پاسداری از ارزشهای مردمی و میهنی.

در بخش رویدادهای راستین، دورنمایی از آنچه بر مردم ایران گذشته، در تابلو گفتار فردوسی نمایش داده شده است.

فردوسی، همگام با خوانندگان، آنان را به گوشه‌های تاریکی از رویدادها می‌برد تا روشنیها را ببینند و در شناخت کژپایها گمراه نشوند.

داستان انوشیروان و کفشگر بهترین نمونه از این دست است زیرا چهره راستین کسانی را نشان می‌دهد که به دروغ، نام دادگر به خود گرفته‌اند.

شاهنامه، از هرگونه مهمانی در مهمانسرای خود پذیرایی می‌کند و برای هر اندیشه‌ای، توشه‌ای آماده دارد؛ از کارگر ساده‌ای که با شنیدن داستانهای پهلوانان، خستگی کار روزانه را فراموش می‌کند تا پژوهنده‌ای که جز با رسیدن به ژرفای رویدادها سیراب نمی‌شود.

در این کتاب بر سر آنیم که این‌گونه اندیشه‌ها را به مهمانی شاهنامه فراخوانیم تا از پشت رنگهای نماد و داستان، چهره همه چیز را بی‌رنگ و آنچنان که هست، ببینند و تشنگی خود را فرو نشانند.

در جشن باشکوه شاهنامه، به فردوسی می‌گوییم: دست مریزا! «بر جای نان، شادی خورد، جانی که شد مهمان تو»^۱

از ژرفای روان و دل، سپاس خود را به پای استادان گرامیم: دکتر احمدعلی رجایی بخارایی، دکتر سید جعفر شهیدی، دکتر مهدی محقق و دکتر غلامحسین یوسفی می‌ریزم که به من چگونه خواندن و دریافتن را آموختند و به دکتر علی شریعتی که چگونه دیدن را به من آموخت.

خداوند، به زندگان، زندگی، پایدار، تندرستی و کامیابی ببخشد و درگذشتگان را در پیشگاه باشکوه خود، گرامی بدارد. چنین باد!

علی سلطانی گرده‌فرامری

پاییز ۱۳۸۵